

PARTNERLE İLETİŞİM |

DEĞİŞEN ZAMANLAR

İLİŐKI-DUYGU

Romantik ilişkilerde duygunun ele alınması 1970li yıllara kadar söz konusu değil.

İnsanlar kendilerini tamamlayacak kişileri mi arar?

Bulgularla desteklenemiŐtir.

Evrimsel olarak soy devamı- soyumu sŸrdŸrebilecek kişilerin arayıŐı?

Kadın -GŸzel Erkek- gŸç

Gereksinimler ve gŸdŸler başlangıçta etkin gibi gŸrŸnmekte!

İLİŞKİDE ARADIĞIMIZ KİŞİ?

Beklentiler

Öğrenmeler

Kültür

Aşk

Bizi tamamlayanlar

İdeal olan

Evrimsel belirteçler

HANGİ DÖNEMDE NE ARANIYOR?

Bazı kişilik özelliklerine sahip olan bireyler

Yaşam evresi -amaçlarda değişim

Yaşam olayları sonrası

ERİKSON PSİKOSOSYAL SÜREÇLER

Ergenlik

Kimlik / rol karmaşası– Arkadaş ilişkileri

Meslek cinsiyet rolleri politika ve din konusunda kimlik kazanması

Genç yetişkinlik

Yakınlık / yalnızlık – sevgi ilişkileri

Yakın ilişkiler gelişmezse yalnız hissine kapılır.

ERİKSON- YAŞAM EVRELERİ - DEĞİŞİK AMAÇLAR

‘Ergenlikte aşık olmayı ideali arama sürecinin bir parçası’

Toplumsal beklentiler ve normlar

Kişilerin fizyolojik durumları

Kendilerini nasıl algıladıkları

Değişik gereksinimleri farklı ölçülerde

YENİDEN EVLENMEYE BAKIŞ?

Boşanmış kadın

Yeni evlilik algısı olumlu

Eşinin kaybetmiş kadın

Yeni evlilik algısı olumsuz

KARŞI CİNSLE DUYGUSAL İLİŞKİ GELİŞME-BOZULMA

3 ETMEN İLİŐKI GELİŐİMİNİ
İLİŐKI EVRESİNE GÖRE
DEĞİŞEN DERECEDE
ETKİLMEKTE!

Duck, 1982

1. İLİŞKİDEN ALINAN OLUMLU- OLUMSUZ SONUÇLAR

Olumlu sonuçlar neler olabilir?

Maddiyat

Hizmet

Bilgi

Sevgi-saygı

Karşılıklılık Kuralı çok sevilme de....

Benzer ve yüksek karşılık - ilişki doyumu ile ilgili

ALIŐVERİŐ KURAMI (RUSBOLT VE ARK. 1985)

İlişkiden alınan doyum

Bağlılık ile doyum:

Doyum ve yatırım d¼zeyi bağlılık ile olumlu

Yatırım d¼zeyi Bekar ve 35 Yaş altı için bağlılık ile ilişkili değil.

Sonuç:

Olumsuz sonuçların olumlu sonuçlar kadar önemli olmaması!

İlişkiden olumlu sonuçlar almak – ilişkiye çok yatırım yapmak– ilişkiye olan bağlılıkla ilişkili

BİR BAŞKA ARAŞTIRMA

İlişki geliştikçe özel ve sembolik ödül önem kazanıyor.

Cinsiyet farkı–

gelişen ilişkide kadınlar başlangıçta daha çok ödül verirken,

Biten ilişkilerde erkekler daha çok ödül vermiş

Eşlerin HOŞLANMA, SEVGİ ve UYUM çabaları ilişkinin sürmesi açısından zarar ve kıyaslamadan daha belirleyici olmuştur.

DEĞİŞ TOKUŞ KURAMI

İlişkiden alınan olumlu sonuçların (ödüller) kıyaslama düzeyinin alternatifleri kıyaslama düzeyinin ve ilişkiye yapılan yatırım düzeyinin, ilişkiden alınan doyum ve ilişkiye duyulan bağlılıkla ilişkili olduğunu göstermiştir.

Bedeller / olumsuz sonuçlar ilişkiden alınan doyumla ilişkili bulunmamaktadır.

DEĞİŞ TOKUŞ KURAMI

Örnek:

O zamana kadar karşılaştığı kadınlardan çok değerli biri ile evlenen erkek

Karısından da üstün kadınlar yanında doyumlu ve bağımsız ...

Bu erkeğin karısı ise:

Kocasından çok daha değerli olan erkeklerle evlenme fırsatını kaçırmış, evde kalmamak için bu evliliği yapar – doyumsuz ve bağımlı

HAKKANİYET KURAMI-EVLİLİK UYUMU

Hak ettiğinden az ya da çok aldığını zannedenlerin uyumu hak ettiği kadar aldığını söyleyenin uyumundan daha düşük!

Erkekler hakkaniyet kuramını

Kadınlar değış tokuş kuramını daha çok desteklemekte!

Neden?

Kadınlar ne kadar olumlu sonuç
elde ederse evliliğe o kadar
uyum sağladığını düşünür!

Kadınlar & değiş tokuş
kuramı

Kişilerin ilişkiden sağladığı
sonuç, ve bu sonuçların
kıyaslamalı değerlendirmesi
ilişki doyumunu ile bağlantılı!

Hakkaniyet & Değer tokuş kuramı
erevesinde:

GÜZELLİK VE İLİŞKİ

Güzellik açısından benzer olan çiftler olmayanlara göre:
Daha yüksek oranda ilişkiyi sürdürme eğilimi

Eşlerine göre:

Daha çekici erkek– daha güzeli arzu etme

Daha güzel kadınlar– daha yakışıklıyı arzulamıyor

2. EŞ VE İLİŞKİ İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELER

İlişki iyi gidiyorsa- BİZ

Zaman içinde ilişki ile ilgili daha az düşünme

AYRILIK / BAĞLANMA söz konusu ise çok kafa yorma
bulgusu

Bağlılık nedeni dış nedense daha az mutlu
(başkalarının istemesi / maddiyat vb..)

EŞLERİNE BAĞLI OLANLAR

Birçok aktiviteyi birlikte
yapma
SIR paylaşma

İLİŞKİYİ ALGILAMA

Kadınların ilişki üzerine daha fazla düşünmesi

Kadının ilişki algısı 1 yıl sonundaki doyumla ilişkili

Erkekler için : algı ve gelecekteki doyum arasında ilişki bulunmamıştır.

Problem olduğunda erkeklerin ilişki üzerinde düşünme eğilimi,

«kadına rahat battı»

«boşanmadan nereden çıktı»

BILİYOR MUSUN SENİ SEVEBİLİRİM.

HATTA SANA AŞIK BİLE OLABİLİRİM.

HATTA SENİNLE EVLENEBİLİRİM.

BU NE BİCİM OTURUS YAA?

P. 2003

TÜRKİYEDE İLİŞKİ VE ÇATIŞMA NEDENLERİ

Kadının suçu eşe yönlendirmesi
Erkekler kendilerine...

Kadının evlilik doyumu- sadece kendilerine çatışma yaygınlığı
ve gerginlik algıları

Erkek evlilik doyumu- hem kendi hem eş

Kadın algısı daha mı belirleyici?

MEZAR SÜSLEME

İlişki bitimi sonrası:

Kendini olumlu olarak görerek

Eski olayları daha olumsuz olarak değerİndirme

Sevmiyorum eskiden de sevmemiştim zaten!

EŒİM BENİ ANLIYOR MU?

Heteroseksüel ve homoseksüel çift çalışması
(Schullo & Alperson, 1984)

Kadınların eşlerini daha doğru anladıkları

Heteroseksüel kadınlar en az,

Heteroseksüel erkekler en çok anlaşıldığını
düşünenler

KISA ÖZET

1. Eşler ilişkiyi birbirinden farklı olarak algılayabilmekte
2. İlişki üzerine en çok düşünme başlangıç bitiş ve karar arifesi
3. Kadınlar her zaman erkekler sorun olduğu zaman düşünme eğiliminde
4. İlişki sorunlarından eşin kişilik özellikleri ile sorumlu tutmak ilişki doyumsuzluğu ile ilişkili
5. İlişkiyi iyi ya da kötü olarak değerlendirenler farklı boyutlarda ele alıyor.
6. İlişki davranışta bitse de, kişilerin düşüncelerinde devam eder.

EŞLER ARASI İLETİŞİM

Sorunlu çift iletiŐimi:

- olumsuz duygu ifadesi daha sık
- dűŐüncede birlik / zıtlık oranı daha fazla

Yüz ifadesi ve ses tonu – sözel ifadeden daha belirleyici

İLİŞKİDE MUTLULUK- İLETİŞİM KURMA

İlişkinin + ve - lerini konuşanlar daha mutlu

Erkek az konuşan ve sözleri anlamlı ve önemli durumu-
mutlukla ilişkili

İlişkinin kötü olduğu çiftlerde:

- duygular ve gelecekle ilgili konuşma yapmamakta

Ben ve sen Biz yerine

SOSYO-EKONOMİK DÜZEYLER ARASI

Alt SED – olumsuz duygu ifadesi daha sık üst SED'e göre,
Olumsuz ifade üst SED'İ daha fazla olumsuz etkiliyor!

Beklenti farkı mı ?

ÇATIŞMA DURUMLARI (TÜRKİYE ÖRNEKLEMİ)

- Kadınların daha işbirlikçi davrandığı
- Eşin uzaklaştığı algısı yoksa kadının evlilik doyumunun yüksek olduğu

KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ- İLİŞKİ DOYUMU

Olgun tavır (kişileri algılama, sevgi düşünceli olma, iletişim, bağlılık)

Erkeklerde olması- evliliğin daha mutlu ve uyumlu olması

Eşi sadece eş değil de, kendine özgü bir insan olarak görmek evlikte daha etkili ve daha mutlu oldukları bulgusu

KISA ÖZET – İLETİŞİM

1. Eşler arası iletişimin olması olmamasından daha çok arzu edilen
2. Kadın erkeklerden daha çok olumlu iletişimde
3. Bazı kişilik özellikleri eşlerin birbirilerine tavırları ile ilişkili
4. Kişilerin duygusal ilişkilerdeki iletişim beklenti ve davranışları sed'lerden etkilenebilir.

İLİŐKI GELİŐİM EVRELERİ

Duygusal ve cinsel doyum ve ortak etkinlikte azalma (2 ve 3. yıllar)
4 ve 5. yılda artış

108 çift 1 yıllık izlem : 28 çift bebek sahibi oluyor...

Sevgi ifadesinde azalma

Hamilelikte iyi davranış devam

Doğum sonrası sevgi göstermede azalma

Gelenelsellik (ev işi erkek işlerinin dağılımında farklılığa yol açmış.

YILLAR GEÇTİKÇE AZALIRKEN
ÇOCUKLARIN EVDEN
AYRILMASI İLE AZ ARTIŞ

Evlilik
Doyumu

İLİŐKI DOYUMUNU NE ETKİLER?

Sahip oldukları ve/ veya olabilecekler ilişkilerden daha olumlu değerlendirenler

İliŐkilerine maddi ve manevi yatırım yapanlar

KiŐinin kendisi ve eŐini tek bir birim olarak görmesi

Çatışma nedenlerin eşinin kişilik özelliklerine bağlamaması

Aralarında iletiŐimi olanlar

ARAŐTIRMALARDA CİNSİYET FARKLILIKLARI

Kadın rolü beklentisi

Erkekler ve duygular

Kadınların ilişki üzerine daha çok düşünmesi

Hem iyi hem kötü devrede -kadın

Yalnızca kötü devrede erkek düşünüyor.

Batıdaki alışmalar:

Uzun mr– evli erkek

Daha fazla başarı daha az suç işleme

Evli kadın hiç evlenmeişten daha iyi durumda, evli erkeklerden ruh sağlığı açısından daha kötü.

Boşanma / eş kaybı erkekleri daha çok sarsmakta

İLİŐKI BİTİŐLERİ

Duygusal ilişki- erkekler tarafından baŐlatılan
Kadınlar tarafından bitirilme

Evlilik iliŐkisi kadın için önemli

KISITLILIKLAR

Kişilerin özeli konuşmada zorlanması

Gönüllü olanlar acaba çoğunluktan farklı olabilir mi?

Her iki eşin katılımının her zaman mümkün olmaması

Sınırlı alanlar ile ilgili soruların ilişkileri etkileyebilmesi

Değişik yaş grupları ve ilişki türleri

ÇİFTLERİ BİRARADA TUTAN NE?

Alışkanlık

Rahatına düşkünlük

Ortak sahip olunanlar

Yalnız olmaktan korkmak

Değişiklik ve belirsizlikten korkma

Toplumsal statü kaybından korku

Toplumsal olarak emniyet hissi

SayıSız OLUMLU GEREKÇE

ESKİDEN.....GÜNÜMÜZE

Kadının ekonomik bağımlılığı

Dinsel ve toplumsal değer yargıları ve baskı

EVLİLİK SÜRESİNİ BELİRLEYEN ETKENLER:

Eşlerin memnuniyet düzeyleri

Ekonomik durumun iyi olması olumsuz etki

Evlenmeden geçirilen süre olumlu etki

Evlilik yaşı artışı evliliğin süresi ve sürekliliğini arttırır

Kültürel ve dinsel farklılık az olması

Eğitim düzeyleri ve sosyo-ekonomik düzeyin yakın olması